

Příběh významného rodáka

autor: Adam Krabec, Gymnázium Rokycany

Začátkem letošního roku jsem viděl na ČT 1 film Fair play, který vypráví příběh talentované atletky, jež byla v Československu v 80. letech zařazena do řízeného dopingu organizovaného státem. Když jsem se poté na otázky dopingu ptal svého dědy – lékaře, domluvil mi setkání se svým kamarádem, který se této problematice věnoval profesně. Jde o rokycanského rodáka PhDr. Jaroslava Nekolu, CSc. Jaroslav Nekola navštěvoval v Rokycanech základní školu a Střední všeobecně vzdělávací školu, kterou zakončil v roce 1957 maturitou. Jako nadaný sportovec se během studia stal členem atletického družstva, které soutěžilo na krajské úrovni. Atletice se věnoval i v průběhu základní vojenské služby. Po jejím ukončení začal studovat obor trenérství na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. Po absolvování vysoké školy nastoupil na Ústřední výbor Československého svazu tělesné výchovy a sportu. V roce 1974 získal doktorát z filozofie na Masarykově univerzitě v Brně. Profesně se začal zabývat výzkumem sportovního prostředí v Ústavu pro výzkum veřejného mínění ve spolupráci s oddělením podniku Sportpropag, kde také pracoval současný prezident Miloš Zeman. Od roku 1984 se zabýval problematikou dopingu ve sportu a byl ve skupině, která se snažila změnit systém takzvané specializované péče o vrcholové sportovce. Pod dohledem lékařů byly sportovcům ordinovány podpůrné prostředky, aby dosahovali špičkových výkonů. Tento způsob, státem řízeného dopingu, byl v 70. – 80. letech nejvíce propracován v bývalé NDR a SSSR. Jedním ze sportovců, který se později k dopingu v bývalém socialistickém Československu otevřeně přiznal, byl olympijský vítěz ve vzpírání z roku 1980 Ota Zaremba.

Pan doktor Nekola byl v roce 1990 spoluzakladatelem Antidopingového výboru ve formě občanského sdružení, který spolupracoval s Mezinárodním olympijským výborem. Od roku 2000 řídí boj proti dopingu ve sportu Světová antidopingová agentura a na našem území pak Antidopingový výbor ČR, jehož ředitelem byl pan doktor Nekola až do roku 2010, kdy odešel do důchodu. Byl autorem všech dokumentů a směrnic pro kontrolu dopingu ve sportu. Napsal knihu Sport a doping a Prevence dopingu ve sportu. V současné době působí jako externista v manažerském programu na Fakultě tělesné výchovy a sportu.

Rozpovídal se o seznamu látek, které jsou pro sportovce na republikové a mezinárodní úrovni zakázány celoročně, například anabolika, hormony, růstové faktory a o látkách zakázaných při soutěžích, například stimulantia – kokain, látky snižující práh bolestivosti nebo marihuana. Dále vyprávěl o sportech, ve kterých byly a i dnes jsou některé látky zneužívány, a to jsou převážně atletika, cyklistika, silové sporty jako vzpírání.

Jaroslav Nekola byl v roce 1996 také zakládajícím členem rokycanského Lionského klubu, který je součástí mezinárodní humanitární organizace. Ta vznikla v roce 1917 v USA a sdružuje přibližně 1,5 miliónu členů v téměř 200 zemích celého světa. Jejím cílem je pomáhat zrakově a sluchově postiženým a handicapovaným. V současné době je Jaroslav Nekola prezidentem rokycanských Lionů. Klub pomáhá klientkám s mentálním postižením v domově ve Zvíkovci.

I když doktor Nekola již oslavil 76 let, přidal mi daleko mladší, což přičítám tomu, že se sám dlouhodobě věnovat sportu. V mládí atletice (sprint, skok do dálky, skok o tyči) a později, asi 14 let také závodně trénoval sjezdové lyžování, dokonce na republikové úrovni. Také zmínil, že v té době trénovala v lyžařském družstvu žen Ivana Trumfová, rozená Zelníčková, exmanželka současného kandidáta na amerického prezidenta Donalda Trumpa.

I když od ukončení vysokoškolských studií pan Nekola žil a pracoval v Praze, vrací se rád každý víkend do svého domku v Rokycanech. Ve svém rodném městě má mnoho kamarádů a známých a také se stále zajímá o dění ve městě.

Po vyslechnutí životního příběhu pana Nekoly jsem neustále přemýšlel o tom, zda bych dokázal pro zlepšení svého výkonu ve sportu brát nějaký doping. Na jednu stranu by bylo skvělé vyskočit výš, zavěsit se na basketbalový koš a hodit do něj míč. To je to, co obdivuji u profesionálních basketbalistů. Já v tom mám ale jasno. Nikdy bych si žádný podpůrný prostředek nevzal, bojím se, co by to způsobilo za škody v mém organismu. Pokud budu chtít ve sportu něco dokázat, budu se muset snažit a zvládnout to sám svojí pílí a tréninkem. Pro mě je zkrátka důležité, aby mě daný sport bavil a měl jsem ho rád.